

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A földkérdéshez.

Erősen megindult a parcellázás minden állami beavatkozás nélkül is. Holott pedig ez a kérdés szorosan összefügg a magyar faj nemzeti életérdekeivel. Mert ha elakarjuk érni azt a célt, melynek annak idején úgy Deák Ferenc mint a mostani miniszterelnök atyja, Tisza Kálmán is több ízben kifejezést adott, azt mondván, hogy minden iparkodásunk és törvényjavaslatunk odairányul, hogy ez a nemzet, mint magyar nemzet és ez az állam, mint magyar állam fenntartassék és virágzóvá tétessék: úgy ennek az erősen nekiindult parcellázásnak s ezzel együtt a birtokelaprózásnak, földfeldarabolásnak utját kell szegni egy megfelelő, jó parcellázási törvény által. A szabad tulajdont korlátozni kell. Ezt tesszük kisajátításnál, vizen és csatornák szabályozásánál, a futóhomok gátlásánál, erdővágások tilalmazásánál, a vadászati jognál, családi hitbizományok felállításánál, építkezéseknél az elidegenítési és terhelési tilalmak biztosításánál is és mindenütt, ahol a tulajdonszabadság megszorítását a közjó és közérdek követeli.

Az erősen megindult parcellázás s ezzel együtt a birtok elaprózása, szétszecsckázása ellenkezik az okszerű nemzetgazdasági elvekkel, gyengíti a családi szellemet, a családi érzelmet, családi erkölcsöket, elfojtja a szerzés ösztönét, a szerzemény állandóságát.

A birtok elaprózására az első példát Franciaország adta. I. Napoleon alatt 1804-ben a francia codex behozatalával, midőn a nagy francia forradalom tabula rását csinált. És mi lett az eredmény? Az, hogy a földbirtok legnagyobb részben szétdarabolás alá esett. Mindenki tudja, hogy milyen rombolásokkal járt a magán viszonyokra ez a földmozgósítás. Ettől én irtózom, ezt én Magyarországra nézve sokkal fontosabbnak és veszedelmesebbnek tartom mint másutt, ahol az államterület nincs annyira szerte szakítva, széttagolva annyi különféle nyelv, vallás és szokások által, ahol nincs annyi válaszfal, mely a nemzetiségek közt eddigelé az érintkezést, faj és vérelegeződést, ugyszólván lehetlenné tette.

Itt, Magyarországon döntő szempont fajunk és nemzetünk fenntartása. A földbirtokot eladni könnyebb, mint azt megfelelő korlátok közé szorítani. A magyar törvényhozás kétségkívül át fogja látni e tárgy fontosságát, meg fogja találni a közép utat, hogy ne kelljen tartani a feldarabolás veszélyeitől.

Nagy hiba nálunk, hogy az elmélet többnyire idegen országok tapasztalati után indul, azt pedig, ami hazai életünkben mutatkozik, nem ismeri. Innen van, hogy a gyakorlat vívmányai vagy fejletlenek maradnak, vagy nem bírnak tudományos nemzeti öntudatra vergődni. Alig van valaki, aki ezeket a külföld tapasztalataival összehasonlitsa. Miből aztán az következik, hogy nálunk mást tanít az elmélet és mást a gyakorlat.

A földbirtok parcellázása, elaprózása, a faji és nemzeti jelleg fenntartásával legszorosabb

összefüggésben van. Ennek szabályozásánál tehát a magyar nemzeti állam követelményei elsősorban veendőek és veendőek figyelembe.

Valóban itt az ideje, hogy minél többen sürgessük azt a parcellázást, azt az üdvös birtokpolitikai törvényt, mely gátat vet a földeldarabolás ürügye alatt burjánzó visszaéléseknek.

A nyolcvankettősök hangversenye.

A cs. és kir. 82. gyalogezred városunkban állomásozó pótzászlóaljának tisztikara május hó 19-én az ezred hadirokkant alapja javára nagyszabású szimfonikus hangversenyt rendezett. A tisztikar, élén Metzke Rudolf alezredessel s főképp Boga és Schrank tart. főhadnagyok és dr. Jodál Gábor tart. hadnagy rendezésével úgy a szombat esti szimfonikus hangversenyen, mint az ezt követő vasárnap délutáni templomi hangversenyen ritka nagy műélvezetben részesítette a szép számmal egybegyűlt zenekedvelőket.

A válogatott műsor egyes pontjait a zenekar Blaton cs. és kir. karmester vezetésével oly zenei tökéletességgel adta elő, mely a programmba vett nagy zeneköltők genialitását művésziesen kifejezésre juttatta.

Hallomásunk szerint mindkét hangverseny anyagilag is szép eredményre vezetett, a nemes célra tekintélyes összeg (6000 K) gyűlt egybe nemcsak a belépő-jegyekből, hanem a szívesen nyújtott felülfizetésekből is. Ebben igen jelentékeny érdeme van az alezredes egyik bájos szöke leányának, Magdalena urleányának, ki a jótékonyság szerepében nem sajnálta a fáradságot s a felülfizetések ügyét személyesen intézni.

A hangversenyek műsora a következő volt:
 I. A szimfonikus hangversenyen:
 1. Thomae: „Mignon“ c. operájának nyitánya.

2. Beethoven: III. szimfonia. (Eorica). Es-dur.
 a) Allegro con brio.
 b) Marcia funebre. (Adagio assai.)
 c) Scherzo. (Allegro vivace.)
 d) Finale. (Allegro molto.)
 3. Tschaikovsky: „Capriccio Italien“. Simfonikus zeneköltemény.

4. Liszt: II. magyar rhapsodia.

II. A templomi hangversenyen:

1. Massenet: „Angelus“.
 2. Parma: „Xenia“. (Intermezzo.)
 3. Schubert: „Ave Maria“.
 4. Schumann: „Ábránd“.

A tisztikar nyújtotta magas színvonalu élvezetért teljes elismerés és hála jár a városi közönség részéről. Fölhasználjuk az alkalmat ezuttal is kifejezni a szászvárosi közönség rokonszenvét és becsülését az iránt a székegyezred iránt, mely Erdély megvédésében országos tiszteletet és csodálatot vivott ki magának.

— **Jegyezzünk a VI-ik hadikölcsönből! Minden fillér a győzelmet és a békét segíti elő!**

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Nyilt levél.

Az Országos Közélelmezési Tanácsnak és Haditermény Rt.-nak, Budapest.

Nehéz időköt élünk. Nem vonjuk kétségbe, hogy a nehéz idők rendkívüli intézkedéseket követelnek. Ez is kétségen felül áll. Ez intézkedések némelyike nagy sullyal nehezedik a polgárságra, de ha messzemenő körülménnyel és tapintattal fogantatják, úgy az érdekeltek csak elviselik, sőt megbarátkoznak az intézkedéssel. Ha azonban fogantatása nem a kellő tapintattal és az adott körülmények latbatetésével történik, úgy az intézkedés igen sok kellemetlenségnek lehet a szülőanyja s más különben üdvös hatását elhomályosítja a legnagyobb ellenszenv.

Községemben, s talán számtalan helyen most folyik javában a gabona rekvirálása. A rekviráló közegek házról házra járnak. Ez helyes. A közélelmezés országos fontosságu kérdés lévén, ennek biztosítása céljából mindent megkell tenni, de a fogantatás körül már mindjárt mutatkoznak oly visszás mozzanatok, amikre a rendelet és megfelelő utasítások még nem terjedtek ki, amiket csak a gyakorlat érlel meg. Az ilyen visszás mozzanatok közül én csak hármat említek:

1. A rekvirálás meg nem felelő időben való fogantatása, miáltal úgy a termelők, mint a fogyasztók sok zaklatásnak, nélkülözésnek vannak kitéve. (Igy keletkezhetett a gabonával való uzsoráskodás is.) A kenyérmagvakat (buzát, árpát, rozst) még csépléskor kellene rekvirálni, amikor is a termelőnek megahagyják a vetőmagot, a házi és gazdasági szükségletére kijáró mennyiségeket. A fölösleg azonnal a közfogyasztás célját szolgálja s elsősorban a helybeli, másodsorban a járásbeli nem termelők által vehető igénybe, természetesen utalvány ellenében.

Csak az ezután fönmaradó fölösleg kerülne a Haditermény közvitétésével más járásbeli fogyasztók rendelkezésére. Ez által elejét lehetne venni:

2. A kenyérmagvak ide s tova való s étálatatásának. A sok szállítás, fuvaroztatás is egyik oka a közélelmezés késedelmességének, hasztalan zsákolásnak, munkapazarlásnak, waggon hiánynak s az élelmezésre kerülő gabona ára felszökésének. Nagy igazságtalanság, hogy a termelőtől elrekvirálják a buzát, például 40 K-ában, s mire a fogyasztó kezébe kerül már 54 K-ával kell megfizetnie ugyanezt a mennyiséget.

3. A nem termelő fogyasztók s különösen a tisztviselők jobb elbánásra volnának érdemesek a mostani rekviráláskor. A közegeknek egyáltalán csak annak a megállapítására kellene szoritkozniók, hogy egyik vagy másik nem termelőnél ne legyenek elrejtve idegen készletek. De ismétlem, ha a rekvirálást csép-

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

léskor foganatosítják, akkor számbavehető készletek s fölöslegék nem mutatkozhatnak a termelőnél s annnyival kevésbbé a nem termelő fogyasztónál. Ha pedig, a rendeletileg kijárt mennyiségekből egyik vagy másik fogyasztó, takarékoskodás s jó beosztás révén, a gazdasági év végén pár kilogrammnyi fölöslegre tett szert, ugy ezt sem emberileg, sem erkölcsileg kifogásolni nem lehet. S ezt az etikai momentumot, különösen a tisztviselőkkel szemben, teljesen figyelmen kívül hagyták a mostani rekvirálási rendeletek s utasítások.

Bárha adná az Ég, hogy rövidesen ne legyen szükségünk semmiféle rekvirálásra!
Algyógy, 1917. május 25.

Kiváló tisztelettel:
Todica Gábor,
takarékpénztári könyvelő.

Nyilvános elszámolás.

A nyolcvankettesek hangversenyén történt felülfizetésekről a rendezőség a következő jegyzéket küldte be szerkesztőségünknek közlés végett:

500 K-át adtak: Wolfner Gy. és Társa, Székely Gazdák Szöv. Marosvásárhely. 300 K-át adott: Weisz Manfréd. 200 K-át adtak: Szászvárosi Takarékpénztár Rt., Vorschussverein. Hangya Budapest, Klein Zs. Székelyudvarhely, Ardeleana, Pesti Hazai Első Takp., Magy. Orsz. Közp. Takp. 100—100 K, Járásbíró Algyógy 60 K, Perl Adolf Budapest, Schwarz Testvérek Marosvásárhely, Neuschlos-féle nasici tannagyár, Biharszilágyi olajipar, Andrae, polgármester, Szöllősy Samu Szerdahely, Schuleri Frigyes 50—50 K, Róm. kath. hívek virágvasárnapi gyűjtése 40 K, Besztercenaszódi faipar r.-t., Horn János Bpest, Urikány-Zsilvölgyi Kőszénbánya Rt., Lipótvárosi Kaszinó, Zomora Dániel püspökhelyettes Gyulafehérvár, Fuchs Nándor 30—30 K, Venetianer Mór Bpest, Egyesült főv. tak. rt. 25—25 K, Hirsch Herman Székelyudvarhely, Lustig & Lebovits, Hunfalvy hdgy, Berivoy László, Graef bankigazgató, Azzola János, Lukács Ferenc Algyógy, Löbl hdgy., Widmann C. urnő, Kircz századosné, gróf Béldi Ákos, dr. Schulhof Zs. Déva, Kohn Jonás és fiai Déva, dr. Halász Frigyes Bpest, Farkasy Forró Székelyudvarhely, Városi Tanács Székelyudvarhely, Magyar Fakereskedők Hitelintézete, Báró Schosberger, Wiener Baukerein fiókja Bpest, Krausz szeszgyár Bpest, báró Kohner Jenő Bpest, báró Hatvány Károly Bpest, Fehérváry főhadnagy Markovits hdgy által, Salgótarjáni Kőszénbánya Rt., Ugron János főispán Székelyudvarhely, Kudzsiri román egyház szepítő-egylete 20—20 K, Dr. Sglimbea bankigazgató, Szt.-Ferencrendi zárda 15—15 K, Fried Algyógy 16 K, Spiller főhadnagy 11 K, Lányi főhadnagy, Jakabffy hadnagy, Mirovitz Ignác, dr. Görög Ferenc, Szolga Rózsika, dr. Muntean Aurél, Tamássy nagyprépost Gyulafehérvár, Deutsch Manó Gyulafehérvár, özv. Berivoy Jánosné, Tahay állomásfőnök Kudsir, Herlea S. Felkenyér, dr. Szabó főhadnagy, Balogh József nyug. kuriai bíró, Pogány Árpád, Csóka H. k. a., Brunner főhadnagy, Baicu C. igazgató, Dán Ferenc Aradpáji, Gaja főhadnagy, Treuer vendéglős, Jánosi Pál, dr. Gonda Ferenc, Azzler Julius, Deutsch Adolfné Gyulafehérvár, Ált. Beszerzési Rt., Lukács Ignác járásbíró Algyógy, Gyalui Rosenberger Ipnác, Löb tábori lelkész, Nagysolymosi Koncz Ármán Székelyudvarhely 10—10 K, dr. Karácsonyi ezredorvos 8 K, Rafael Algyógy, Azzola János, Sassler Gyula, Sándor főhadnagy, Armbruster hadnagy 6—6 K, Kovács Antalné, dr. Karácsonyi ezredorvos,

Zorics őrnagyné, Antoni János, Mezei Mór, Nussbaum Manóné 5—5 K, Lacz Kálmán, Jakabffy hadnagy, dr. Dobó Romolusz, Demián főhadnagy, Laufer Nándor, Demeter gyógyszerész 4—4 K, Divizoli alezredesné, Beregszászi Istvánné 3—3 K, Révfy Lajos Jászdózsa, Antoni Albert, Schelker F. J., Dörner József, Pantiné, Bercean hadnagy, Brotschi Frigyes, Löbl hadnagy, Perl hadnagy, Botár zászlós, Stefanescu Valéria, Csóka Györgyné, dr. Bartha Károly, Bercsényi Sándor, Grosz Károly, Kosuta György, Ellen J. 2—2 K. Widmann F. F. gyűjtőívén: dr. Szöllősi János 14 K, dr. Bartha Károly 2 K, Dillomkovinovits 20 K, Baumann 5 K, Lefkovits 10 K, Bodor János ref. lelkész 30 K, Nagy Ödön 1 K. Kelemen zászlós gyűjtőívén: Pizepelka százados, Marosujvári Takaréka, Szabó Albert 10—10 K, Magyar Solvay művek 50 K, Magyar Bank 10 K, Jancsó Lajos, Benedek Farkas 5—5 K, Csiki 4 K, Szinberger Balázsfalva 20 K, Tartler István 2 K, N. N. 1 K.

Fogadják a nemes szívi adakozók az ezred hadiárvai és özvegyei nevében a rendezőség hálás köszönetét.

Társas összejövetel Pogány Árpád

ujjonnan megválasztott főszolgabíró tiszteletére.

Pogány Árpád algyógyi főszolgabírónak a szászvárosi járás főszolgabírójává történt megválasztása alkalmából a szászvárosi járás tiszti és jegyzői kara m. hó 31-én, a választás estjén, Szászvároson a „Transsylvania“ szállóban társasvacsorát rendezett.

A szászvárosi járás új főszolgabírójára iránt szépen nyilatkozott meg ez alkalommal is az a szeretet, tisztelet, amely őt előbbi állomáshelyén is állandóan övezte. A dévai megyegyűlésen egyhangú felkiáltással történt megválasztása után alig pár órával később már díszes és nagyszámu társaság várta körébe az új főbíró, hogy kifejezést adjon annak az örömmel, amely a választás folytán nemcsak a járási tiszti- és jegyzői-kart, hanem az egész járás közönségét érte.

A vacsorán elhangzott szívből jövő beszédek az új főbíró személye iránti mély tiszteletéről, szeretetről tanuskodtak. Az algyógyi járás képviselőiben megjelentek meleg, érzékeny elbucszkodása a volt főnöktől, barától, valamint a szászvárosi járásbeliek őszinteséggel és örömmel teli üdvözlése oly meghatározó, oly impozáns s amellet oly közvetlen volt, hogy az ember szinte azt hitte, hogy egy olyan családi ünnepélyen vesz részt, amelyen egy messze eltávozó családtagtól bucsuzkodnak, illetve egy rég nem látott családtag hazajövele felett örvendeznek.

Az első pohárköszöntőt a jegyzői-kar nevében Herlea Sándor alkenyéri körjegyző mondta, rövid, de meleg szavakban tolmácsolva a járás jegyzői-karának szeretetét és tiszteletét az új főnök iránt.

Utánna Lukács Ignác algyógyi kir. vezető-járásbíró az algyógyiak nevében vett érzékeny s meleg szeretetről tanuskodó bucsut tőle. Méltatva a távozó főbíró érdemeit, távozása felett az egész járás őszinte és igaz sajnálkozását tolmácsolta.

Andrae József polgármester a város nevében üdvözölte az új főbíró s poharát a közös egyetértésre s arra az együttműködésre ürtette, amely a járás és a város érdekeit egybekapcsolva a haza közös érdekeit van s lesz hivatva szolgálni.

Lukács Ferenc földbirtokos, Algyógyi nagyközség érdemes bírója az algyógyi járás bíróinak nevében egyszerű, de meleg ragasz-

kodásról, őszinte szeretetről tanuskodó szavakban vett bucsut az igazságos, részrehajlatlan, az ur és paraszt, a szegény és gazdag ügyét egyforma igazságai, de a törvény szigorával bíráló főnöktől.

Scheffer Ödön a munkáját, kötelességet a háború közepette is megfeszített erővel, szorgalommal teljesítő közigazgatási tisztviselőkre mondott ügyes és hatásos beszédet.

Proczinkievicz Szever rövid, de szívből jövő felköszöntője után dr. Karácsonyi Miklós ezredorvos, a szászvárosi járás orvosa mondott virágos, költői-nyelven szép beszédet, melyben az ünnepeket nemcsak mint szorgalmas tisztviselőt, a barátságot, szeretetet istápoló férfit, hanem mint gondos s övét forrón szerető családapát köszönté fel s poharát az új főbíró családjának egészségére ürté ki.

Pogány főbíró a beszédekre válaszolva, meleg hangon mondott köszönetet az elhangzott jókívánságokra. Fájó szívvél válik meg előbbi állomásától, ahol 9 éven át igyekezett igazságosan szolgálni a közt. Kedves emlékeket hoz magával új állomáshelyére s hiszi, reméli, hogy azt a munkát, amit Algyógyon elkezdett és folytatott, Szászvároson is ép olyan odaadással és hiven fogja végezni. A jegyzői- és tisztikarnak mulasztásokat, hibákat el nem néző szigorú, de igazságos főnöke lesz. Hiszi és reméli, nem lesz alkalma ezt bebizonyítani, mert 4 havi ittléte alatt arról győződött meg, hogy a járás tiszti- és jegyzői-kara a háború okozta terhes viszonyok között is derekasan állta meg helyét s jó munkát végzett. Hálás köszönetet mondott a jelenlevőknek, amiért ily szép számban jelentek meg s adtak kifejezést annak a szeretetnek és ragaszkodásnak, melyet visszonozni nemcsak kötelessége, de szívből fakadó kívánsága is. Poharát a közös munkálkodásra, egyetértésre és a hazára ürté ki.

Az ünneplő társaság éjfélig maradt együtt, folyton emelkedő hangulatban, mikor is ünnepeket és ünneplők egy kedves, lélekemelő est édes emlékeivel tértek haza. *San—Toy.*

Kovács Gyula Miniszteri Tanácsos Úr ravatalánál.

(Részvétőkifejezés özvegyének.)

A fáradt, nagy vándor pihenőre tére.
Tiszta, fennkölt lelke az Úrhoz szállt.
Mély seb támadt újra mindnyájunk szívében;
A Méltóságodéban, hej! legkivált...
Eszményiképe az igazi férjnek,
Ki társában angyalt, oly hivat talált...
Társadalmunk fénye, büszkesége.
— Mily nyugodt az arca! — S tán várta a [halált?...

Ki a nagyok közt munkált nemzete élén,
Szeretve rajongón ezt a hazát,
Tán megváltotta volna szíve vérén,
Hogy ne tudja pusztulni, vérzeni fiát?...
Nemcsak fiait, lányit is szeretted.
„Nevelni, — mondá, — oly gyönyörű szép...
Lányt, anyát nevelni a magyar nemzetnek:
Édesanyát s ma — legfőképp.“ —

Gondnokságunk kara s tantestülete
S egy nemesen kedves leánysereg
Jól tudja ki volt ő s kit veszít benne,
Sir szíve mélyén, sir, kesereg.
— Bucsuzni jöttünk, koszorút hoztunk,
Ártatlan lánykák gyűjték egybe.
A tavasz virága. — Tavasz van újra...
Ujra? — Van-e halál a természetben?...
Nincsen halál, Méltóságos asszony...
Örökké él az az isteni erő,
— Mely drága, hű férjében megtestesülve,
Az Úrnak nagy művét vitte elő: —
Az a nagy szeretet. Itt marad köztünk,
S itt leszen mindig nagy fennkölt lelke...
— Pihenj csöndesen, áldunk, Barátunk!
A viszontlátásra, fenn a mennyben...
Mayer János.

NAPI HIREK.

— **Választás.** Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága m. hó 31-én M a r a László főispán elnöklete alatt tartott rendes közgyűlésén P o g á n y Árpád algyógyi főszolgabíró a szászvárosi járás, továbbá Eperjessy Istvánt az algyógyi járás főszolgabírájává, S z e n t i v á n y i Lajost II-od főjegyzővé, R i m b á s Györgyöt megyei aljegyzővé és M a d e r s p a c h Jánost szolgabíróvá egyhangú felkiáltással választotta meg. A főispán Prileszky Pál szolgabíró tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki. A közgyűlés lefolyásáról — helyszűke miatt — jövő számunkban számolunk be.

— **Uj közjegyző.** Az igazságügyminiszter dr. T ó t h Endre tekei kir. közjegyzőt szászvárosi közjegyzővé nevezte ki, illetve helyezte át. Az új közjegyző Kolozsvármegye, a görögényi ref. egyházmegye közéletében tevékeny vezető szerepet töltött be. A tekei választókerület választóinak elnöke volt és a görögényi egyházmegye gondnoka.

— **Előléptetés.** A király B e n c z e András m. kir. honvéhadnagyot, az V. honvédkerület Déván állomásozó géppuskástanfolyamának tisztjét, főhadnaggyá léptette elő.

— **Házasság.** Dr. Kristóf György Kúnkollegiumi tanár és Z n o j e m s z k y Gizella áll. polg. isk. tanítónő május 26-án léptek házasságra Budapesten. Az egyházi szertartást a Szilágyi Dezső-téri ref. templomban H a y p á l Benő budai lelkész végezte. Tanúk voltak dr. Koch Antal nyug. egyetemi tanár és dr. Császár Elemér egyetemi tanár. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk az új házaspárnak!

— **Reform-középiskola Erdélyben.** A közoktatásügyi miniszter Kolozsvárott állami reform-középiskolát szervez, melynek első osztálya már a jövő tanév elején megnyílik. Ez a kulturintézmény a reáliskolának megújítása lesz. Terve azokon a pedagógiai tapasztalatokon alapszik, melyeket a reáliskolák és gimnáziumok eredményeiből szűrték le; Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter egyik legéletrevalóbb és a nemzeti kulturális életben messzehordó erejű terve, amelynek teljesen rekonstruált tananyaga mindenben alkalmazkodik a huszadik század kulturális fejlettségéhez és technikai haladásához s elsősorban nagy súlyt helyez a tanulók modern filológiai művelődésének a fejlesztésére. Tantervében nemcsak a nyugati nyelveket, hanem az eddig indokolatlanul elhanyagolt, mellőzött szláv és balkáni nyelvek tanítását is felvette. Az első négy osztály tanterve közös alapon nyugszik, a felső V—VIII. osztály ellenben szétágazó. Három fajtájú kiképzést nyerhetnek majd a növendékek a felső osztályokban. A reform-középiskola felső osztályainak egyik ágazata kereskedelmi „szakkiképzést fog adni és kész diplomát nyújt annak, aki a felső évfolyamokat elvégzi. A másik ágazata épp úgy, mint a felsőleányiskola, egy bizonyos általános műveltséggel látja el a növendékeket s a rajztanárképzőbe, gazdasági akadémiákba és hasonló magasabbfokú szakiskolába való belépésre ad bizonyítványt. A harmadik ágazata a kor követelményeinek megfelelő modern alapot nyújt az egyetemi tanulmányok elvégzésére.

— **Vármegyei tisztí főorvosunk előléptetése.** Ófelsége M e s k ó Aladár dr. tart. honvédfőorvost ezredorvossá léptette elő.

— **A dévai törvényszék Petrozsényben.** Az oláh betörés alkalmából a petrozsényi járásban sok lopás történt az itthonmaradottak részéről. A csendőrség, rendőrség, ügyészség és bíróság ugyszólván többnyire most ez ese-

tekkel foglalkozik és arra való figyelemmel, hogy rengeteg számu tanu megidézése vált szükségessé, az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy valamennyi ilyen ügyet a dévai bíróság Petrozsényben tárgyalja le. E célból a dévai törvényszék egyik büntető tanácsa már június 4-én megkezdi petrozsényi működését.

— **Az országos ünnepek új rendje.** A belügyminiszter leiratban értesítette a törvényhatóságokat, hogy hivatalos istentiszteletet a jövőben a következő napokon fognak tartani: április 11. Nemzeti ünnep; április 27. Zita királyné nevenapja; május 9. Zita királyné születésnapja; Urnapján, mely az idén június 7-re esik; augusztus 17. Károly király születésnapja; augusztus 20. Szent István király ünnepe; szeptember 10. Erzsébet királyné halálának évfordulója; november 4. Károly király nevenapja; november 20. I. Ferenc József király halálának évfordulója.

— **Szerencsétlenség egy kirándulásnál.** Nem rég Puj közelében egy pásztor kezei közt felrobbant egy, a múlt évi oláh betörésből ottmaradt gránát s a szegény pásztor megölte a robbanás. Ez alkalommal sokkal sulyosabb esetről kell beszámolnunk, melynek 3 halottja és 2 sebesültje van. A szomorú eset a következő: A hátszegi kereskedelmi iskola több növendéke Balázs igazgató vezetésével Petrozsény vidékére kirándult a múlt hónap 19-én, a szorosban J u b b á s Gyula nevű növendék egy gránátot talált a fűben s azt kézbe véve, rázogatta s vele levő négy társának is felhívta figyelmét, hogy a gránátban valami zörög. Ebben a pillanatban a gránát felrobbant. Az öt növendék közül három nyomban meghalt, egy sulyosan megsérült. Meghalt a gránátot kezében tartó J u b b á s Emil, továbbá P o p o v i c s Emil és Basa Kornél. A szerencsétlenül járt Popovics Emil Popovics Ottó erdőfőmérnök fia. Szolgáljon az eset elrettentő példaként mindazoknak, akik volt harctereket meglátogatnak.

— **Himlő elleni oltás.** A városi tanács ezúton is közli és felhívja a lakosságot, hogy mindazok, akik ezideig himlő ellen beoltva nincsenek s oltási igazolvánnyal nem bírnak, f. hó 5. és 6-ikán d. u. 3—7 óra között a városház tanácstermében oltás végett szigorú büntetés terhe mellett jelenjenek meg.

— **Rokkantak elhelyezése a mezőgazdaságban.** A rokkantak, kik a harctéren kötelességük teljesítésében veszítettek testi épességükből, tovább képezik magukat, hogy hasznos munkásai lehessenek a társadalomnak. Többen közülök, akik azelőtt is földmivesek voltak, mint a m. kir. Rokkantügyi Hivatal Budapesti Dunabalszéli Rokkantszolgálatának növendékei a földmivesiskola tanfolyamát elvégezték és most mint gazdaságvezetők, gazdák, kulcsárok, magtárosok stb. óhajtanának elhelyezést nyerni. Akik a gazdaközönség köréből alkalmazni akarják őket, forduljanak a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületéhez (Budapest, Üllői-ut 25. szám), amely készséggel vállalkozott ezeknek a rokkantaknak állásközvetítésére.

— **Számos közleményünk papírhiány és a munkáviszonyok miatt jövő számunkra maradt!**

— **Koszorumegváltás.** Istenben boldogult K o v á c s Gyula ömlesztősége ravatalára unokaöccse L u d v i g Gyula sepsiszentgyörgyi dohánygyárl igazgató ur koszorut nem helyezhetvén, ennek váltságául 30 K-át adományozott ref. hadisegélyezettink részére. A kegyeletnek ily módon való gyakorlása nagyon is méltó ahhoz, aki maga is oly nagy áldozatkészséggel gyámolította a háboru által gondozó-

juktól megfosztott családokat. Szálljon a nemes adományból áldás a boldogult emlékére és az adományozó életére. A ref. egyház lelkészi hivatala.

— **A pezsgőbor-adó.** A főváros a pezsgőfogyasztást megadóztatni kívánja. Az új adóról szóló szabályrendelet kimondja, hogy az adó a pezsgőbor árának 25 százaléka. Az adó lerovására mindazok kötelesek, akik a főváros területére pezsgőbort behoznak. A vonatkozó számítások szerint Budapesten évente átlag 364,000 üveg hazai pezsgő és 100,000 üveg külföldi pezsgő fogy el. Az új adóból 1.250,000 korona évi bevételt remél a főváros.

— **Feloszlatják az erdélyi menekültek tápállomásait.** Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi vasutvonalak főbb gócpontjain, közvetlen a román háboru kitörése után a kormány az erdélyi menekültek ellátására tápállomásokat rendezett be, ahol az utazó menekültek ellátták magukat élelemmel és utavalóval. Kolozsváron hosszú hónapok óta van egy tápállomás a vasuti pályaudvaron, de ettől függetlenül a városban lakó menekültek részére egy másik konyhát is állítottak fel. A két konyha mind a mai napig rendkívül áldásos munkát fejtett ki. A menekültek vasuti konyhájának működése azonban rövidesen megszűnik. A közeljövőben már nem lesz rá szükség, mert június 6-ikáig bezárólag az ország különböző vidékein lévő erdélyi menekültek valamennyien visszatérnek. A kormány ezért elrendelte, hogy a menekültek tápállomásait június 6-án szüntessék meg.

— **Megváltozott a vasuti menetrend.** A szászvárosi állomáson a következő sorrendben közlekednek a vonatok: Tövis felől érkezik személyvonat reggel 4 óra 22 perckor és d. u. 1 óra 29 perckor. Budapest felől személyvonat jön d. u. 2 óra 3 perckor és este 12 óra 1 perckor. Gyorsvonat (katonavonat), melyen csakis katonai személyek utazhatnak, Tövis felől érkezik reggel 3 óra 50 perckor, Budapest felől este 11 óra 24 perckor.

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjegyeselete“ Budapesten.

Törzsvagyón 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvároson is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: R i e b e l Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételre jelentkezhetni minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokkantság esetén kap a fél 8-40 K, 9-80 K, illetve 11-90 K heti rokkantsági segélyt.

Keresek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Vegyztisztítás és festés!

Szászvároson, Országut 23. sz. alatt a jóhírnevű MÜLLER J. ÉS FIA aradi vegyztisztító és kelmefestő cég megbizottja elvállal mindenféle fehérnemű (férfi, női ingek, gallérok, kézelők, nyári női és férfi-öltönyök, pongyolák stb.) tisztítását, vasalását, festését. Olcsó árak! Gyors és pontos kiszolgálás! Megrendelések vidékről is elfogadtnak. — Cim: Stephani Jánosné, Szászváros, Országut 23. szám. 89 12—

Sz. 200/1917. végreh.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíróságnak 1916. évi Pk. 2012/4 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Demian Péterné szül. Csigmoán javára 60 K s jár. erejéig 1916. évi október hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 650 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és sertés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1916. évi Pk. 2012/4 számú végzése folytán 60 K tőkekövetelés és eddig összesen 57 K 14 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Balsa községben, adós lakásán leendő megtartására 1917. évi június hó 8-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1917. évi május hó 25-én.

Buszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

135

Sz. 201/1917. végreh.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíróságnak 1915. évi Pk. 3123/7 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Florea Dioneszie javára 225 K s jár. erejéig 1915. évi október hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1915. évi Pk. 3123/7 számú végzése folytán 225 K tőkekövetelés, ennek 1914. évi március hó 13-ik napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 182 K 24 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Balsa községben, adós lakásán leendő megtartására 1917. évi június hó 8-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1917. évi május hó 25-én.

Buszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

136

A Schelker-féle malomnál levő**folyó-, hullám-****és zuhanyfürdő
megnyilt.**

Fürdőrend: Hölgyek, urak, külön-külön naponként állandóan fürödhetnek.

Fürdőárak:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
" hölgyeknek folyó-fürdő	4 K
" családnak folyó-fürdő	7 K
egy fülke használatával	
Egy fülke személyenkénti használata (óránként)	20 fill.
Usonadrág kölcsöndíja	20 fill.
Lepedő	40 fill.
Törülköző	10 fill.

134

1-10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

138

1-

Mozgósínház

Szászvároson, a „Központi” szálloda disztermében

1917. június 3-án este 7^{1/2} órakor:**A Pusztai Princ.**

Nordisk-vígjáték 3 felvonásban. A főszerepet
Waldemar Psylander játssza.

A halál küszöbén.

Nordisk-színmű 3 felvonásban. Azonkívül:

Műsoron kívüli számok.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1-50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.**Értesítés.**

Értesítem a nagyérdemű kölgközön-séget, hogy Szászvároson, Sörház-utca 11. szám alatt

női divat-szalont

létesítettem, ahol elvállalom a legkényesebb izlésnek megfelelő felsőruhák u. m.: kosztümök, estélyi, valamint utcai toilettek, továbbá blousok, pongyolák, aljak stb. készítését.

Szives pártfogást kér, tisztelettel:

127 3-10

Rauchbach Etelka.

Eladó palackok! 5—600 darab palack (pezsgős, borvizes, likőrös üvegek) eladó nagyban és kicsinyben. Bővebbet Stephani János bodega-üzletében Szászváros, Országút.

Bodega üzlet!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt Stephani János tulajdonát képező bodega üzletben naponként kaphatók: hidegtelek, palackolt olcsó italok (fehér és vörös borok). Dugaszolt borok házhoz is szállíttatnak.

88 12-

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női- loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl!

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétatér-utca 5. szám.

47 12-

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Női costüm ruha-szövetek!

Szövetek egész öltönyökhöz!

**Megnyilt
a városi Lövölde nagyvendéglője**

hol a legjobb minőségű borok, jégbehűtött sör, mindennemű frissítő ital, izletes cukrász-sütemények és fagyalt, valamint hideg-ételek állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Szolid kiszolgálás!

Szives pártfogást kér: **Treuer Sándor** vendéglős
Egy jobb házból való fiu pincér-tanoncnak felvétetik

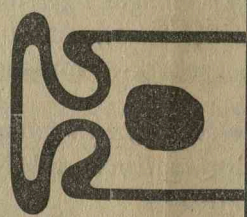
133 1-4

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalom mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelődöm és vevődöm teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 1-